

พฤติกรรมสุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนรัฐบาล
กรุงเทพมหานคร

นางมณฑิรา ชุนวงศ์

วิทยานิพนธ์เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาพลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2530

ISBN 974 - 567 - 899 - 6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

012772

310299026

HEALTH BEHAVIORS OF THE UPPER SECONDARY SCHOOL
STUDENTS IN PUBLIC SCHOOLS, BANGKOK METROPOLIS

Mrs.Montira Khunvongsh

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Physical Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1987

ISBN 974 - 567 - 899 - 6

หัวข้อวิทยานิพนธ์

พฤติกรรมสุขภาพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

ในโรงเรียนรัฐบาล กรุงเทพมหานคร

โดย

นางมณฑิรา ชุนวงษ์

ภาควิชา

พลศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

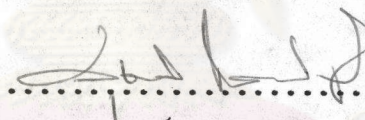
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทพวณี หอมสนิท

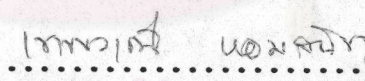

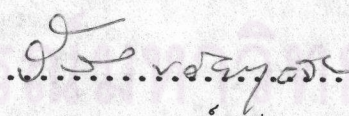
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

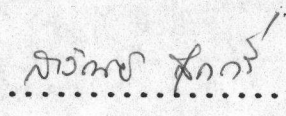

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์สุชาติ โสมประยูร)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทพวณี หอมสนิท)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์รัชณี ขวัญบุญจัน)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลาวณีย์ สุกกร)

หัวข้อวิทยานิพนธ์

พฤติกรรมสุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
ในโรงเรียนรัฐบาล กรุงเทพมหานคร

ชื่อนิสิต

นางมณฑิรา ชุนวงษ์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทพวดี ทอมสันทิ

ภาควิชา

พลศึกษา

ปีการศึกษา

2529

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมสุขภาพ ด้านความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติ เกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนรัฐบาล กรุงเทพมหานคร และเปรียบเทียบพฤติกรรมสุขภาพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร ตามตัวแปรเพศ และการศึกษาของผู้ปกครอง

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถาม ที่ประกอบด้วยข้อคำถามที่เป็นความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติ เกี่ยวกับสุขภาพ ซึ่งมีเนื้อหาตามหลักสูตรสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ไปยังนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร 11 โรงเรียน จำนวน 396 คน เป็นชาย 198 คน และหญิง 198 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) ได้รับความร่วมมือจาก 396 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำมาเปรียบเทียบพฤติกรรมสุขภาพตามตัวแปรเพศ ด้วยวิธีทดสอบค่าที (t-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way analysis of variance) ตามตัวแปรการศึกษาของผู้ปกครอง เพื่อทดสอบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนรัฐบาล ในกรุงเทพมหานคร มีความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอยู่ในระดับปานกลาง มีเจตคติอยู่ในระดับดี และมี การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2. นักเรียนหญิงและนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนรัฐบาล กรุงเทพมหานคร มีความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทุกระดับ .05 โดยนักเรียนหญิงมีความรู้ เจตคติและการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพดีกว่านักเรียนชาย

3. การศึกษาของผู้ปกครองทำให้นักเรียนมพบพฤติกรรมสุขภาพแตกต่างกัน เฉพาะด้านความรู้เท่านั้น โดยนักเรียนและผู้ปกครองมีการศึกษาระดับอุดมศึกษา และนักเรียนและผู้ปกครองมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีความรู้แตกต่างจากนักเรียนและผู้ปกครองมีการศึกษาระดับประถมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทุกระดับ .05 (แต่นักเรียนและผู้ปกครองมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและนักเรียนและผู้ปกครองมีการศึกษาระดับอุดมศึกษา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทุกระดับ .05)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Health Behaviors of the Upper Secondary School
Students in Public Schools, Bangkok Matropolis

Name Mrs. Montira Khunvongsh

Thesis Advisor Assistant Professor Tepwanee S. Homsanit,
H.S.D.

Department Physical Education

Academic Year 1986

ABSTRACT

The purposes of the study were to investigate the health behaviors of the upper secondary school students in the public schools, Bangkok Metropolis, and to compare the health behaviors among those students on the variable of sex and the educational level of parents.

The three hundred and ninety six questionnaires which composed of eleven health areas in the B.E. 2524 Health Education Curriculum were sent to the students who were in Matayom Suksa Six. The samples were randomized by means of simple random sampling from eleven co-educational schools in Bangkok Metropolis. All questionnaires were returned. The data were, then, statistically analyzed to obtain the percentages, means, and standard diviations. Also, the t-test and one-way analysis of variance were employed to determine the significant differences.

The results were revealed as follows:

1. The health behavior of the upper secondary school students in public schools in Bangkok Metropolis on health knowledge was in a 'moderate' level, health attitude was in a 'good' level, and health practice was in a 'moderate' level.

2. There were statistically significant differences at the .05 level between boys' and girls' health behaviors: knowledge, attitude, and practice. Girls' health behaviors were better than boys' in all aspects.

3. Only health knowledge of the upper secondary school students whose their parents had different educational level background were statistically significant different at .05 level. The health knowledge of students whose their parents had secondary education and higher education were statistically significant different at .05 level from the students whose their parents had primary education. But the students whose their parents had secondary education and higher education were not statistically significant different at .05 level.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความรู้ความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทพวดี หอมสนธิ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง ซึ่งผู้วิจัยมีความซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ ได้กรุณาตรวจแก้ไขและให้คำแนะนำต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ในการหาความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับความช่วยเหลือจากผู้อำนวยการโรงเรียน ครู อาจารย์ทุกท่านที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านมา ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ชนิษฐา เทียนไชย และเพื่อนครูอาจารย์ทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับทำงานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่และน้อง และอาจารย์ศักดิ์ชัย ขุนวงษ์ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจอันสำคัญยิ่งที่ช่วยให้การทำวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์นี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาคุณของคุณพ่อ คุณแม่ และครูอาจารย์ทุกท่าน ที่เคยอบรมสั่งสอนผู้วิจัยตลอดมา

มณิธา ขุนวงษ์

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

		หน้า
	บทคัดย่อภาษาไทย	ก
	บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
	กิตติกรรมประกาศ	ค
	รายการตารางประกอบ	จ
บท		
1	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
	ขอบเขตของการวิจัย	4
	ข้อตกลงเบื้องต้น	5
	ความจำกัดของการวิจัย	5
2	การวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
	การวิจัยที่เกี่ยวข้องภายในประเทศ	7
	การวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ	12
	สรุปรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	16
3	วิธีดำเนินการวิจัย	18
	ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	18
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	19
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	23
	การวิเคราะห์ข้อมูล	23
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	26

สารบัญ (ต่อ)

บท		หน้า
5	สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	53
	บรรณานุกรม	71
	ภาคผนวก	76
	ประวัติผู้เขียน	136

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนข้อคำถามของแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ ตามสัดส่วนของเนื้อหา คิดตามจำนวนคาบที่เรียน	20
2	คำร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ และการศึกษาของผู้ปกครอง	27
3	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อของคะแนนความรู้เกี่ยวกับสุขภาพและการเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับสุขภาพระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนรัฐบาล กรุงเทพมหานคร	28
4	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเจตคติเกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนรัฐบาล กรุงเทพมหานคร	29
5	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนรัฐบาล กรุงเทพมหานคร	40
6	เปรียบเทียบพฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนรัฐบาล กรุงเทพมหานคร	45
7	จำนวนนักเรียนแยกตามการศึกษาของผู้ปกครอง คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนรัฐบาล กรุงเทพมหานคร	46
8	การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พฤติกรรมสุขภาพเกี่ยวกับความรู้ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนรัฐบาล แยกตามการศึกษาของผู้ปกครอง	47

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
9	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของคะแนนความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนรัฐบาล กรุงเทพมหานคร ที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาแตกต่างกันเป็นรายคู่...	48
10	จำนวนนักเรียนแยกตามการศึกษาของผู้ปกครอง คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนเจตคติเกี่ยวกับสุขภาพของ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนรัฐบาล กรุงเทพมหานคร นคร	49
11	การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เจตคติเกี่ยวกับสุขภาพ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนรัฐบาล กรุงเทพมหานคร แยกตามการศึกษาของผู้ปกครอง	50
12	จำนวนนักเรียนแยกตามการศึกษาของผู้ปกครอง คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนรัฐบาล กรุงเทพมหานคร มหานคร	51
13	การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนรัฐบาล กรุงเทพมหานคร แยกตามการศึกษาของผู้ปกครอง	52
14	รายชื่อโรงเรียนและจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เลือก เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร	77
15	จำนวนข้อคำถามความรู้เกี่ยวกับสุขภาพที่ผ่านการวิเคราะห์คุณภาพ เพื่อนำไปใช้เป็นแบบสอบถามฉบับจริง	80

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
16	ตารางวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมด้านพุทธินิสัย ตามหลักสูตรสุศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 และลำดับข้อของแบบ ทดสอบความรู้ในแบบทดสอบฉบับทดลองใช้	81
17	แสดงค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบความรู้ เกี่ยวกับสุขภาพ	87

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย